

**แนวทางการบริหารงานวิชาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ
(ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1**

**The Guidelines for Academic Administration Foreign Language
Department (English) of Opportunity Expansion Schools under
Chiang Rai Educational Service Area Office 1**

วันที่รับบทความ: 31 ก.ค. 64

วันที่แก้ไขบทความ: 16 ก.พ. 65

วันที่ตอบรับ: 20 ก.พ. 65

สุชนัญญา คำราช¹

Suchanya Kamrach¹

สมเกียรติ ตุ่นแก้ว²

Somkiet Tunkaew²

ไพโรจน์ รัตนชูวงศ์³

Pairop Rattanchuwong³

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (2563)

¹ Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education. Chiang Rai Rajabhat University. (2020).

² อาจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก)

² Lecturer in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education. Chiang Rai Rajabhat University. (Advisor)

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย (อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม)

³ Assistant Professor in Master of Education (Educational Administration) Faculty of Education. Chiang Rai Rajabhat University. (Co Advisor)

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานบริหารวิชาการ 2) ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ และ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ และเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 26 คน และครูผู้สอน จำนวน 38 คน วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน และวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยหาค่าเฉลี่ยประชากร (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และวิเคราะห์เนื้อหา จากนั้นนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายและความเรียง ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ด้านพัฒนาระบบการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ด้านพัฒนาหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางแล้วจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นมา

- 2) ด้านพัฒนาครูผู้สอน สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเอง
- 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา

สถานศึกษามีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย

- 5) ด้านการวัดและประเมินผล สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง
- 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้

3. แนวทางของการบริหารจัดการการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า

- 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา นำไปใช้ นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา
- 2) ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ควรมีการกำหนดเป้าหมายให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเอง นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา
- 3) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา
- 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรมีการเลือกใช้และผลิตสื่อต่าง ๆ นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา
- 5) ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการจัดทำคู่มือ นำคู่มือไปใช้ นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา
- 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ควรมีการจัดทำข้อตกลง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัย นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา

คำสำคัญ: การบริหาร การบริหารงานวิชาการ การบริหารคุณภาพ

Abstract

The objectives of this study were to examine academic administration circumstance of Foreign Language Department (English) in Opportunity Expansion Schools under Chiang Rai Educational Service Area Office 1; to investigate the key factors affecting

academic administration of Foreign Language Department (English) in Opportunity Expansion Schools under Chiang Rai Educational Service Area Office 1; and to develop the guidelines for academic administration of Foreign Language Department (English) in Opportunity Expansion Schools under Chiang Rai Educational Service Area Office 1. The study employed quantitative, qualitative, and participatory action research methods. The population were 26 school directors and 38 teachers to answer Research Objective 1, 4 school directors for Research Objective 2, and 2 school directors, 1 educational supervisor, and 2 teachers for Research Objective 3. The research instruments were questionnaire, interview, questions, feasibility and appropriateness evaluation form. The data was analyzed for mean (μ), standard deviation (σ) and content analysis, the data was summarized into an essay report. The results showed that:

1. The academic administration circumstance of Foreign Language Department (English) in Opportunity Expansion Schools under Chiang Rai Educational Service Area Office 1, in overall, was rated at the high level. The individual aspects analysis showed that the aspects showing the highest mean were development of media, innovation and educational technology which were rated at the high level, followed by development of teachers, development of learning process rated at the high level, while research for educational quality development, curriculum development, assessment and evaluation were rated at the moderate level.

2. The key factors affecting academic administration of Foreign Language Department (English) in Opportunity Expansion Schools under Chiang Rai Educational Service Area Office 1 indicated that: (1) Curriculum Development requires analyzing the national basic core curriculum for developing the school curriculum. (2) Teacher Development requires promoting teachers to attend trainings for self-development. (3) Learning Process Development requires developing learning management plan focusing on learner-centeredness (4) Innovative Media and Educational Technology requires allocating

variety of modern media and technology. (5) Assessment and Evaluation requires implementing authentic assessment for evaluating the learners. (6) Research for Educational Quality Development requires encouraging teachers in conducting classroom research to fix learning management problems.

3. The guidelines for academic administration of Foreign Language Department (English) in Opportunity Expansion Schools under Chiang Rai Educational Service Area Office 1 were proposed. (1) Curriculum Development requires analyzing and developing school curriculum, then implementing, supervising, directing, monitoring and developing. (2) Teacher Development requires determining goals setting for teachers in self-development, then implementing, supervising, directing, monitoring and developing. (3) Learning Process Development requires designing learning management plan, then implementing, supervising, directing, monitoring and developing. (4) Innovative Media and Educational Technology requires choosing and developing various types of media, then implementing, supervising, directing, monitoring and developing. (5) Assessment and evaluation requires developing handbook and then implementing, supervising, directing, monitoring and developing. (6) Research for Educational Quality Development requires devising agreement and promoting teachers to conduct research, then supervising, directing, monitoring and developing.

Keywords: Administration, Academic Administration, Quality Management

บทนำ

โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางสังคมที่สำคัญ เป็นแหล่งบ่มเพาะและสร้างจิตสำนึก อันดีงามให้แก่เด็กและเยาวชน ดังนั้นการบริหารการศึกษาจึงถือเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งเป็นทักษะแนวทางในการบริหารการศึกษาของผู้บริหาร เพื่อเป็นการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนต้องตระหนักและเข้าใจหลักการบริหารการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลายและในอันที่จะส่งผลให้โรงเรียนพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานโรงเรียนการบริหารจัดการเรียนรู้จึงเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ (กรมวิชาการ, 2542 : 25)

โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีภารกิจที่สำคัญในการจัดศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามเป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่3) พ.ศ. 2553 และตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนั้นการบริหารงานวิชาการในกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จึงเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายขององค์กรจากรายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 พบว่า สภาพแวดล้อมภายในที่เป็นจุดอ่อนนั้น ได้แก่ ข้าราชการครูมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอ และขาดครูเฉพาะทาง ครูบางส่วนยังไม่สามารถจัดการกระบวนการ จัดการเรียนการสอน การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน และวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องตามมาตรฐานและตัวชี้วัดหลักสูตร และทักษะกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 อย่างเต็มที่ มีผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียนสังกัด สพป.เชียงราย เขต 1 ลดลงในระดับชั้น ป. 6 และ ม.3 เมื่อเทียบกับปีการศึกษา 2561 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ยังพบว่าโรงเรียนบางส่วนยังไม่เห็นความสำคัญของกระบวนการนิเทศภายใน ไม่สามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามขั้นตอนอย่างครบถ้วนต่อเนื่อง และการนิเทศภายนอกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังไม่เป็นการนิเทศแบบเฉพาะเจาะจงรายวิชา โดยเฉพาะรายวิชาภาษาอังกฤษ ไม่มีโครงการจัดอบรมพัฒนาบุคลากรครูด้านภาษาอังกฤษ มีเพียงให้ครูทดสอบวัดระดับภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR แต่ไม่ได้นำผลการทดสอบมาพัฒนาหรือ

ขยายผล และนักเรียนบางส่วนมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ โดยเฉพาะกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเป้าหมายในรายวิชาภาษาอังกฤษ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1, 2562 : 11)

จากสภาพปัญหาข้างต้นจะเห็นได้ว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ยังมีข้อจำกัดและเป็นปัญหาอยู่ไม่น้อย จากปัญหาความต้องการเหล่านี้จึงเป็นความพยายามที่จะหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการจัดการศึกษา ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงมีความต้องการที่จะศึกษาหาแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ(ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
2. เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ประโยชน์ของการศึกษา

1. ด้านความรู้

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพและปัจจัยที่มีผลต่อการบริหาร การบริหาร งานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

2. ด้านการนำไปใช้

สามารถนำข้อมูลจากการศึกษานี้ ไปเป็นแนวทางการสร้างความเข้าใจและ กำหนดแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

มีประชากรที่ใช้ในการศึกษาโดยแบ่งตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 มีประชากรทั้งหมดจำนวน 64 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 26 คน และครูผู้สอน จำนวน 38 คน

1.2 ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการ เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ทั้งหมดจำนวน 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน

1.3 ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง

(Purposive Sampling) ทั้งหมดจำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 2 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ (สังเคราะห์จาก กมล ภู่งประเสริฐ (2547), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์(2553), คณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษาแห่งชาติ (2536), ปราชญ์ชลี สุดตา(2559), วิรัตน์ เกตุเรือง (2559) และ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ได้แก่

- 2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร
- 2.2 ด้านการพัฒนาครูผู้สอน
- 2.3 ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้
- 2.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 2.5 ด้านการวัดและประเมินผล
- 2.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรทั้งหมดจำนวน 64 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 26 คน และครูผู้สอน จำนวน 38 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเกี่ยวกับทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ในการให้ข้อมูล

2. ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามให้ประชากรผู้ให้ข้อมูลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

3. ผู้ศึกษาเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากประชากรโดยการส่งผลข้อคิดเห็นกลับมาผ่านช่อง QR Code ที่แนบไปกับแบบสอบถาม

4. ผู้ศึกษาตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบบรรยาย

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 สภาพการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาในขั้นตอนนี้โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย และแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย โดยการกำหนดเกณฑ์การแปลผลข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 102) ดังนี้

2.1 ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในระดับมากที่สุด

2.2 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในระดับมาก

2.3 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในระดับปานกลาง

2.4 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในระดับน้อย

2.5 ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีสภาพการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาขั้นตอนนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

1. ผู้อำนวยการโรงเรียนสมัครใจให้สัมภาษณ์เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อ
การบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของ
โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 1 ในครั้งนี้

2. ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยระดับน้อย จากการสอบถามปัญหาการบริหาร
วิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในขั้นตอนที่ 1

3. ผู้อำนวยการโรงเรียนศึกษาต่อหรือจบการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษา
สร้างขึ้นเอง เพื่อศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 1

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายถึง
ผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อขออนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

2. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างนั้นไป
สัมภาษณ์ผู้อำนวยการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่เป็นผู้ให้ข้อมูล

3. ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา

การจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับเหตุปัจจัยสำคัญที่มี
ผลต่อการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 1 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางของการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive
Sampling) โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

1.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียนศึกษาต่อหรือจบการศึกษาในระดับปริญญาโทขึ้นไป
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

1.2 ผู้อำนวยการ โรงเรียนบริหาร โรงเรียนกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทาง
การศึกษาและเป็นโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล

2. ศึกษาניתกศกั สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศกษาเขยงราย เขต 4 โดยเลอกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจรณาตามเกณฑ์ ดังนี้

2.1 ศึกษาניתกศกัศกษาต่อหรือจบการศกษาในระดับปรญญาโทขึ้นไป สาขาวิชาการบริหารการศกษา

2.2 ศึกษาניתกศกัมีความรู้และความสามารถทางด้านการบริหารงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)

3. ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศกษาเขยงราย เขต 1 และ เขต 4 โดยเลอกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจรณาตามเกณฑ์ ดังนี้

3.1 ครูผู้สอนศกษาต่อหรือจบการศกษาในระดับปรญญาโทขึ้นไป สาขาวิชาการบริหาร การศกษาหรือสาขาการวัดผลและการประเมินผล

3.2 ครูผู้สอนมีความรู้และความสามารถทางด้านการบริหารงานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) หรือด้านการวัดผลและประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประเด็นข้อคำถามการสนทนากลุ่ม มีลักษณะเป็นการสนทนาตามกรอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 คือ การหาแนวทางของการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศกษา เขยงราย เขต 1

2. แบบประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม และการแก้ไขปรับปรุง (ร่าง) แนวทาง การบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศกษาเขยงราย เขต 1 โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบประเด็นข้อคำถาม

ตอนที่ 2 ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ตอนที่ 3 การพิจรณาความเป็นไปได้และความเหมาะสม และการแก้ไขปรับปรุง (ร่าง) แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

(ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและสังเคราะห์องค์ประกอบสำคัญจากการศึกษาสภาพ การบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1 ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารการบริการ งานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยาย โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 เป็น การรวบรวมผลจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 2

2. ผู้ศึกษาสร้างแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

3. ผู้ศึกษาประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม และการแก้ไขปรับปรุง (ร่าง) แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

4. ผู้ศึกษาดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus group Discussion) ดังนี้

4.1 ผู้ศึกษาแนะนำผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator/Facilitator) และผู้จด บันทึกรสนทนา (Note taker/Recorder) สร้างบรรยากาศอย่างเป็นกันเอง ชี้แจง วัตถุประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม ขอความร่วมมือในการแสดงความคิดเห็นและยินยอม ให้มีการบันทึกข้อมูล ควบคุมประเด็นและจังหวะของการสนทนา ให้ผู้สนทนาแสดง ความเห็นอย่างเสรี

4.2 ผู้ศึกษาเริ่มเกริ่นนำด้วยคำถามที่สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง

4.3 ผู้ศึกษาเริ่มคำถามในการสนทนาและทิ้งช่วงในการถกประเด็นและโต้แย้ง

4.4 ผู้ศึกษาสร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน ควบคุมการสนทนาไม่ให้หยุดนิ่ง ไม่ซักถามคนใดคนหนึ่งมากเกินไป

4.5 ผู้ศึกษาประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสม และการแก้ไขปรับปรุง (ร่าง) แนวทางการบริหารงานวิชาการ สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 และร่วมกันสรุปผลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

4.6 ผู้ศึกษานำข้อมูลสำคัญที่ได้จากประเด็นข้อคำถามสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มาสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและนำเสนอแนวทางการบริหารการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ฉบับที่สมบูรณ์

การจัดเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้ศึกษาได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบความเรียง

2. ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบประเมินความเป็นไปได้และความเหมาะสมและการแก้ไขปรับปรุง (ร่าง) แนวทางการบริหารงานวิชาการสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 และปรับปรุงแก้ไขข้อมูลนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการบริหารการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ใน ระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ อยู่ใน ระดับมาก และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษามีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางแล้วจัดทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นมา 2) ด้านพัฒนาครูผู้สอน สถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนเข้ารับการอบรมพัฒนาตนเอง 3) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา สถานศึกษามีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างหลากหลาย 5) ด้านการวัดและ ประเมินผล สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำ วิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้

3. แนวทางของการบริหารจัดการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ด้านการพัฒนา หลักสูตร ควรมีการวิเคราะห์และจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา นำไปใช้ นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา 2) ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ควรมีการกำหนดเป้าหมายให้ครูผู้สอนมีการพัฒนา ตนเอง นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา 3) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ควรมี

การออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรมีการเลือกใช้และผลิตสื่อต่าง ๆ นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา 5) ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการจัดทำคู่มือ นำคู่มือไปใช้นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ควรมีการจัดทำ ข้อตกลง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัย นิเทศ กำกับ ติดตาม และพัฒนา

อภิปรายผล

1. สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า ภาพรวมค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ในระดับ มาก อาจเนื่องมาจากผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนมีความตระหนักรู้ว่าการบริหารจัดการเรียนรู้นั้นเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาให้เกิดคุณภาพ โดยเฉพาะการบริหารจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จึงส่งผลให้ โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 มีการส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อสามารถ พัฒนานักเรียนให้มีความรู้ความสามารถตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัตน์ เกตุเรือง และคณะ (2561 : 317) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก ผลการศึกษาพบว่า 1) แนวทางด้านการใช้หลักสูตรควรกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้เน้นภาษาเพื่อการสื่อสารในทุกระดับชั้นและเน้นภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน 2) แนวทางด้านการจัดการเรียนการสอนควรปรับบรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารให้ถูกต้อง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานและ ตัวบ่งชี้ เพื่อให้เนื้อหาเหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 3) แนวทางด้านครูผู้สอนควรมี ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาภาษาอังกฤษ ครูต้องศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจก่อนจึงเตรียมตัวและเตรียม เทคนิคเกี่ยวกับเนื้อหาภาษาอังกฤษในเรื่องต่าง ๆ ครูต้องมีความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ครูต้องมีความสามารถ

ในการทดสอบภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารระดับนานาชาติ (Test of English for International Communication : TOEIC) ให้ได้ 500 คะแนนขึ้นไป 4) แนวทางด้านสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารควรมีคณะกรรมการเลือกหรือครูเลือกใช้ โดยมีหลักสูตรและตัวชี้วัด กำหนดการเลือกแบบเรียน และมีการจัดสภาพแวดล้อม จัดทำป้านนิเทศภาษาอังกฤษ กำหนดพื้นที่ภาษาอังกฤษ (English Zone) 5) แนวทางการวัดและประเมินผลควรมีการพัฒนา เทคนิคการวัดและประเมินผลทางภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับการประเมินด้านนั้น ๆ มุ่งเน้นการประเมินตามสภาพจริง เครื่องมือต้องกำหนดให้เหมาะสม ในการประมาณค่าลักษณะพฤติกรรมของนักเรียน ให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติจริงได้

2. เหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน ได้แก่ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการพัฒนาหลักสูตร โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง มีการกำหนดวิสัยทัศน์โดยเน้นให้ผู้เรียนมีการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสาร กำหนดโครงสร้างรายวิชา แผนการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน มีการนิเทศภายใน นำหลักสูตรมาประเมิน ปรับปรุง และ พัฒนา ส่วนปัจจัยสำคัญที่ถูกรั้ง ได้แก่ การทำงานร่วมกันระหว่างคณะทำงานเป็นไป ด้วยความลำบาก ไม่ต่อเนื่อง ขาดความรู้ หนังสือที่รัฐจัดสรรไม่สอดคล้องกับหลักสูตร อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการวางแผนงานชัดเจน เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการทำงาน แต่บางครั้งในทางปฏิบัติจริงอาจมีอุปสรรคเกิดขึ้นขณะดำเนินการพัฒนา หลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ สำราญ ภูหลวง (2554 : 158) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทาง การพัฒนาการบริหารจัดการ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ควรบอกผลการวิจัยเป็นอย่างไรที่มีสอดคล้องกับผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการการจัดทำเอกสารหลักสูตร มีการเตรียมความพร้อมการดำเนินการจัดทำ หลักสูตรซึ่งจะต้องชี้แจงการสอนให้ถูกต้อง ชัดเจน และทันสมัย มีการกำกับ ติดตาม

ประเมินผล และรายงานต่อสถานศึกษา ในส่วนของแนวทางการพัฒนาหลักสูตรที่ต้องเร่งปรับปรุงแก้ไขคือการสร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร ทราบถึงการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง

2.2 ด้านการพัฒนาครูผู้สอน พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน ได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์โครงสร้างของครูผู้สอน ครูผู้สอนจบตรงวิชาเอก ส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครูผู้สอน ส่งเสริมใช้ทักษะภาษาอังกฤษและการจัดกิจกรรมแบบ Active Learning ส่งเสริมการการประชุมหารือการเรียนรู้ มีการนิเทศและติดตาม ประเมินผล และพัฒนาด้านครูผู้สอน ส่วนปัจจัยสำคัญที่จุดรั้ง ได้แก่ ครูผู้สอนมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษ CEFR ในระดับ A1 – A2 ครูผู้สอนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน สถานศึกษาไม่มีงบประมาณเพียงพอในการจ้างครูต่างชาติ และครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้นและสอนหลายวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาตระหนักในความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงมีการส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนให้มีการพัฒนาตนเอง แต่ด้วยอุปสรรคที่กล่าวข้างต้นทำให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยังมีประสิทธิภาพไม่มากพอ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557 : 2) ได้จัดทำคู่มือแนวทางยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครูให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสาร (CLT) และเป็นไปตามกรอบความคิดหลัก CEFR โดยจัดให้มีการประเมินความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษสำหรับครู (ผู้สอน) เพื่อให้มีการฝึกอบรมครูตลอดจนพัฒนาระบบติดตามแก้ปัญหาและช่วยเหลือครู และให้มีกลไกการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ที่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบและมีความหลากหลายเพื่อตอบสนองความแตกต่าง ของระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ เพื่อให้สามารถยกระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ ได้จริง นอกจากนี้ ควรมีระบบการฝึกฝน และการสอบวัดระดับความสามารถออนไลน์เพื่อการพัฒนาต่อเนื่องด้วย

2.3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน ได้แก่ สถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

ส่วนปัจจัยสำคัญที่ถูกรัง ได้แก่ สถานศึกษาไม่ได้นำหลักสูตรมาปฏิบัติจริง งบประมาณด้านวัสดุไม่เพียงพอ ครูผู้สอนยังขาดเทคนิคใหม่ ๆ การนิเทศ กำกับ และติดตามการจัดการเรียนรู้ยังไม่ต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แต่ด้วยอุปสรรคที่กล่าวมาข้างต้นทำให้หลักสูตรที่สถานศึกษามีอยู่ไม่สามารถนำมาใช้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ วชิรี เลียนบรรจง (<https://www.gotoknow.org/posts/359043,2555>) ได้อธิบายว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องวางแผนการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรที่แท้จริงของท้องถิ่นให้ได้หลักสูตรบูรณาการ เป็นหลักสูตรซึ่งเหมาะสมกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เพราะผู้เรียนจะเรียนรู้ด้วยตนเองจากกิจกรรมที่หลากหลายและเป็นองค์ความรู้จากหลากหลายวิชา และผู้บริหารควรจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ไว้ให้พร้อมบริการแก่ครู จัดระบบการผลิต การยืม การรักษา และการซ่อมแซมให้ทันสมยอยู่เสมอ

2.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน ได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพการใช้สื่อ มีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ส่งเสริมให้ครูจัดทำสื่อและนวัตกรรม มีแหล่งเรียนรู้สำหรับค้นคว้าไว้บริการ มีความพร้อมของสื่อโทรทัศน์ มีการนิเทศ ติดตาม ปรับปรุง และพัฒนาการใช้สื่อ ส่วนปัจจัยสำคัญที่ถูกรัง ได้แก่ งบประมาณในการจัดสรรสื่อไม่เพียงพอ ไม่มีแหล่งเรียนรู้สำหรับจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการสนับสนุนในเรื่องของการใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา แต่ด้วยอุปสรรคที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้สถานศึกษาบางแห่งยังไม่มีความพร้อมของการใช้สื่ออย่างเพียงพอและทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับ ขงยุทธ์ อินทจักร์ (2560 : 251) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาในการจัด การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4-6 เครือข่ายกลุ่มโรงเรียนดาราราชวิทย สถานงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิษฐ์ เขต 1 พบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้ซีดีเป็นสื่อ โรงเรียนส่วนมากมีห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษไม่เพียงพอ อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการไม่ครบถ้วนหรือใช้ไม่ได้และไม่เพียงพอ ปัญหาการจัดการเรียนรู้

ภาษาอังกฤษที่รุนแรงมากที่สุดคือสื่อการเรียนรู้แบบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้อจัดจ้างสื่อ โดยเฉพาะ โรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก

2.5 ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า สำคัญที่สนับสนุน ได้แก่ สถานศึกษา มีการกำหนดระเบียบและวิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียน มีการพัฒนาเครื่องมือ มีข้อมูลผลการเรียนรู้ทุกระดับ และมีการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ส่วนปัจจัยสำคัญที่จู่ได้แก่ ได้แก่ สถานศึกษาขาดการติดตามและตรวจสอบเกี่ยวกับเอกสารอย่างต่อเนื่อง และไม่มี การนำผลการประเมินแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการส่งเสริม การวัดและประเมินคุณภาพของผู้เรียน เพื่อสามารถนำผลการประเมินไปพัฒนาและ ปรับปรุงแก้ไขต่อไปได้ แต่ด้วยอุปสรรคที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผลการประเมินดังกล่าว ไม่ถูกนำมาพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2557 : 225) เรื่อง แนวปฏิบัติใน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อธิบายว่า 1) สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเปิด โอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม 2) การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียน 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องสอดคล้องและ ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตร สถานศึกษา และจัดให้มีการประเมินการ อ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็น ส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่ หลากหลาย เพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้ อย่างรอบด้านทั้งด้านความรู้ ความคิด กระบวนการ พฤติกรรมและเจตคติ เหมาะสมกับสิ่งที่ ต้องการวัด ธรรมชาติวิชา และระดับชั้นของผู้เรียน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรม และเชื่อถือได้ 5) การประเมินผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียน การสอน ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา 6) เปิดโอกาสให้ผู้เรียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตรวจสอบผลการประเมินผลการเรียนรู้ 7) ให้มีการเทียบโอนผล การเรียนระหว่างสถานศึกษาและระหว่างรูปแบบการศึกษา ต่าง ๆ และ 8) ให้สถานศึกษา

จัดทำและออกเอกสารหลักฐานการศึกษา เพื่อเป็นหลักฐานการ ประเมินผลการเรียนรู้ รายงานผลการเรียน แสดงวุฒิการศึกษา และรับรองผลการเรียนของผู้เรียน

2.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน ได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์การบริหารจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ (ภาษาอังกฤษ) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยชั้นเรียน และมีการติดตาม ตรวจสอบ รายงาน ส่วนปัจจัยสำคัญที่ถูกรั้ง ได้แก่ สถานศึกษาขาดการติดตามและตรวจสอบเอกสาร อย่างต่อเนื่อง ครูผู้รับผิดชอบไม่ได้รายงานผลต่อสาธารณะชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษามีการส่งเสริมการทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ด้วยอุปสรรคข้างต้นอาจทำให้การจัดทำวิจัยนั้น ไม่ได้เผยแพร่หรือแบ่งปันความรู้ ให้ผู้อื่นได้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ ปรากฏผล (2559 : 107) ได้ศึกษา เรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษพบว่า สถานศึกษาขาดการส่งเสริมให้ครูทำวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ การติดตามและตรวจสอบการดำเนินการวิจัยทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ ตลอดจนการประเมินผลและการนำผลการวิจัยไปเผยแพร่และใช้ประโยชน์ ควรมี การส่งเสริมให้บุคลากรร่วมกันวางแผนการทำวิจัย เพื่อพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา มีการติดตาม ตรวจสอบ วิธีการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุกกลุ่มสาระ การเรียนรู้ และนำผลที่ได้รับจากการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนใช้ในชั้น เรียนและงานวิชาการของสถานศึกษาต่อไป

3. แนวทางของการบริหารการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร 1) ขั้นการวางแผน ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง 2560) จากนั้นศึกษาและ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น ประเมินสภาพการศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ โดยมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย รวมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกัน

จัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และ โครงสร้างรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้ สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 2) ขั้นตอนการปฏิบัติ ตามแผน ควรมีการนำเอาหลักสูตรสถานศึกษาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่ได้ร่วมกันวางแผนไว้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสม 3) ขั้นตอนการตรวจสอบและประเมินผล ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้ หลักสูตรสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษาให้เหมาะสม และ 4) ขั้นตอนการปรับปรุงหรือพัฒนางาน ควรมีการนำผลที่ได้จาก การประเมินผลมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามความเหมาะสม สอดคล้อง กับพินญา กิตติจักรกุล (2560 : 8) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการบริหารหลักสูตร โครงการ จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการทุกประการ โดยใช้ ภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอน และการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรที่เป็นภาษาอังกฤษ จะต้องประชุมร่วมกันระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนทั้งครูไทยและครูต่างชาติ เพื่อ ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดจากหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 และ หลักสูตรที่เป็นภาษาอังกฤษ โดยนำมาจัดเป็น โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา และกำหนด เป็นโครงสร้างรายวิชาเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดทำแผนการสอนและจัดทำเอกสาร ประกอบหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ รวมถึงการกำหนดรายละเอียดของวิชาเพื่อประโยชน์ใน การวางแผนการสอนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3.2 ด้านการพัฒนาครูผู้สอน 1) ขั้นตอนการวางแผน ควรมีการวางแผนกำหนด เป้าหมายการพัฒนาครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ ให้มีคุณภาพ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนมี การพัฒนาตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษเบื้องต้นในระดับ B1 ขึ้นไป ตามกรอบมาตรฐาน CEFR 2) ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ควรมีการส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนในการอบรมพัฒนา ความรู้ โดยการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากร

ทางการศึกษา เพื่อให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ 3) ขั้นการตรวจสอบและประเมินผล ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการพัฒนาครูผู้สอน โดยแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลการพัฒนาครูให้เหมาะสม 4) ขั้นการปรับปรุงหรือพัฒนา ควรมีการปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาครูผู้สอน และนำผลการประเมินไปวางแผนพัฒนาครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Johnson, Keith and Keith Marrow (2004 : 6) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องตัวบ่งชี้การปฏิบัติที่ดีของโรงเรียนระบบสองภาษาที่มีคุณภาพ Bilingual/Immersion Education : Indicators of Good Practice ของประเทศนิวซีแลนด์ ด้านครูผู้สอนไว้ คือ ครูผู้สอน (Teacher) จำเป็นต้องเป็นเจ้าของภาษา หรือเทียบเท่าเจ้าของภาษา โดยการพัฒนาตนเองในรูปแบบต่าง ๆ มีความรู้ความเข้าใจในด้านทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสองภาษาและรูปแบบที่ใช้อยู่ใน

3.3 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ 1) ขั้นการวางแผน ควรมีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ไปสู่แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามความเหมาะสม 2) ขั้นการปฏิบัติตามแผน ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) ขั้นการตรวจสอบและประเมินผล ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยหน่วยงานต้นสังกัด ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อเป็นการประเมินที่หลากหลาย 4) ขั้นการปรับปรุงหรือพัฒนางาน ควรนำผลการประเมินมาการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับพิชญา กิตติฉัตรกุล (2560 : 11) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการบริหารหลักสูตร โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนให้ความสำคัญกับการจัดแผนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับโครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถจัดเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างมีคุณภาพ มีความเท่าเทียมและเป็นธรรมตามมาตรฐานเดียวกันของหลักสูตรแกนกลาง

3.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา 1) ขั้นตอนการวางแผน ควรมีการเลือกใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม 2) ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนผลิตสื่อและนวัตกรรม และใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ขั้นตอนการตรวจสอบและประเมินผล ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ขั้นตอนการปรับปรุงหรือพัฒนางาน ควรมีนำผลการประเมินมาการปรับปรุงพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับศุภณิจ กุลศิริ (2553 : 8) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินผลการใช้หลักสูตร และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผลการศึกษาพบว่า โรงเรียนมีการจัดทำสื่อเอกสารและเว็บไซต์ โดยเฉพาะระดับประถมศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละชั้น เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ได้

3.5 ด้านการวัดและประเมินผล 1) ขั้นตอนการวางแผน ควรมีการจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน 2) ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับคู่มือการวัดและประเมินผล 3) ขั้นตอนการตรวจสอบและประเมินผล ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 4) ขั้นตอนการปรับปรุงหรือพัฒนางาน ควรมีการปรับปรุง พัฒนา คู่มือการวัดและประเมินผล ให้ได้มาตรฐานและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและมีการเผยแพร่สู่สาธารณะชน ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับพิชญ์ กิตติจักรกุล (2560 : 11) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาการบริหารหลักสูตร โครงการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษามีการจัดให้มีคณะกรรมการของสถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งระบบ

โดยมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียนทั้งคุณลักษณะและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วจัดทำเป็นรายงานประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต่อเนื่อง ผลจากการติดตามและประเมินผล จะให้ข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ช่วยให้การบริหารแผนงานและโครงการมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

3.6 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา 1) ขั้นตอนการวางแผน ควรมีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนในการวางแผนการจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา 2) ขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน ควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัยตามแผนที่กำหนดไว้ 3) ขั้นตอนการตรวจสอบและประเมินผล ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการวิจัยของครูผู้สอน 4) ขั้นตอนการปรับปรุงหรือพัฒนางาน ควรมีการนำผลการทำวิจัยของครูผู้สอนมาปรับปรุงและพัฒนางานวิจัยทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลงานวิจัยเผยแพร่แก่สถานศึกษา องค์กร และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับปราชญ์ สุทธา (2559 : 117) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพื้นที่สูง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่าสถานศึกษาควรมีการร่วมกันวางแผนโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิชาการของสถานศึกษา ออกแบบวิธีการดำเนินการวิจัยและเครื่องมือวิจัย ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำการวิจัยในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษานำผลงานวิจัยเผยแพร่หรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและงานวิชาการกับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ อุทัย บุญประเสริฐ (2559 : 1) ได้เขียนบทความเรื่องการวิจัยด้านการจัดการการศึกษา กล่าวว่า การวิจัยด้านการจัดการการศึกษา เป็นการวิจัยที่มีจุดเน้นด้านการบริหารจัดการเพื่อประโยชน์สำหรับการปรับปรุง พัฒนาด้านการบริหารจัดการและการดำเนินงานทางการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงาน มีการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และมีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรมีการวางแผนการจัดทำหลักสูตร บูรณาการเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีการนำหลักสูตรไปใช้จริง มีการนิเทศการใช้หลักสูตร กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร และนำผลที่ได้จากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในการปีการศึกษาต่อไป

2. ด้านการพัฒนาครูผู้สอน ควรมีการวางแผนกำหนดเป้าหมายการพัฒนาครูผู้สอนให้มีคุณภาพ มีการส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนในการอบรมพัฒนาความรู้ เพื่อให้ครูผู้สอนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาครูผู้สอน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและวางแผนพัฒนาครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองต่อไป

3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรมีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน นิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน และนำผลการประเมินที่ได้รับมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ควรมีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดสรร พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี มีการนำไปใช้จริงในกระบวนการจัดการเรียนรู้ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลหลังการใช้ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและวางแผนพัฒนาต่อไป

5. ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการกำหนดแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน หรือมีการจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลของสถานศึกษาดำเนินการใช้แผนการวัดและประเมินผลในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการวัดและประเมินผล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขและวางแผนพัฒนาต่อไป

6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ควรมีการร่วมกันวางแผนการจัดทำวิจัย มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยตามแผนที่กำหนดไว้ มีการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลการ ดำเนินการวิจัย และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ผลการดำเนินการวิจัยสู่สาธารณะชน เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยศึกษาเกี่ยวกับแนวทางหรือกลยุทธ์การบริหารจัดการการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

2. ควรมีการทำวิจัยศึกษาเกี่ยวกับแนวทางหรือกลยุทธ์การบริหารจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของโรงเรียนในบริบทที่แตกต่างกัน ที่มีสามารถในการบริหารจัดการเรียนรู้ การระดมทุน งบประมาณ และทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

รายการอ้างอิง

กมล ภู่งาม. (2547). *การบริหารวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.

กรมวิชาการ. (2542). *การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทย*.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *แนวการวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร:

กระทรวงฯ.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536). *เอกสารประกอบการบรรยายหลักสูตร*

ผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและ*

บุคลากรทางการศึกษารักษาราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัด

สพฐ. (ฉบับปรับปรุงแก้ไข). กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยา
สาส์น.

ปราัญชลี สุดตา. (2559). *แนวทางการบริการงานวิชาการมรณเรียนพื้นที่สูง สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. (การศึกษาอิสระ
การศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย. เชียงราย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

พิชญา กิตติฉัตรกุล. (2560). *การบริหารหลักสูตร โครงการจัดการเรียนการสอนตาม
หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษของโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา, 12(4), 601 – 615.*

วิรัตน์ เกตุเรือง. (2561). *รูปแบบการบริหารการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสขนาดเล็ก. (วิทยานิพนธ์การศึกษา
ดุญบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.

ศุภณิจ กุลศิริ. (2553). *การประเมินผลการใช้หลักสูตรและกระบวนการพัฒนาหลักสูตร
สถานศึกษา กลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. วารสารศรีนครินทร์วิโรฒ
วิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), ฉบับพิเศษที่(1), 8.*

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. (2562). *ผลการทดสอบ
ความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test: NT)*. เชียงราย:
สำนักงานฯ.

สำราญ ภูหลวง. (2554). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.

Johnson, Keith and Keith Marrow. (2004). *Communication in the classroom*. London:
Longman.

